

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра кримінального права та правосуддя

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан _____
факультету

 (підпис)

 (ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 20 _____

СІЛАБУС

ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ»

2020 - 2021 навчальний рік

Сілабус з дисципліни **«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ»** розроблений відповідно до освітньо-професійної програми 081 Право третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та згідно навчального та робочого планів.

Сілабус розглянутий на засіданні кафедри кримінального права та правосуддя

Протокол № ____ від «__» _____ 2020 року

Завідувач кафедри _____ (Ю.В. Пирожкова)

«__» _____ 2020 р.

Сілабус схвалений науково-методичною радою юридичного факультету

Протокол № ____ від «__» _____ 2020 року

Голова НМР _____ (І.В. Єна)

Розробник:

1. Опис навчальної дисципліни

Назва дисципліни	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ
Код навчальної дисципліни за ОПП	
Спеціальність	081 Право
Освітньо-професійна програма	Правознавство
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Форма навчання	Денна
Курс / семестр	денна 2/3
Кількість кредитів	6
Тип дисципліни	Вибіркова дисципліна
Загальна кількість годин	90
Тижневих годин для денної форми навчання	4
Лекції	16
Практичні	0
Самостійна робота	132
Індивідуальне науково-дослідне завдання	+
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11165

2. Анотація дисципліни «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ»

З того часу, як у суспільстві була встановлена влада держави, виникла нова проблема – зловживання довірою носіями влади з метою отримання особистої вигоди. В усі часи корупція розглядалась як негативне явище і виявилось настільки багатогранним, що і сьогодні не існує його загальноприйнятого визначення, хоча немає сучасних держав вільних від корупції. Загальним є те, що корупція засуджується в усіх країнах, їх уряди ведуть активну боротьбу з цим явищем, що підтверджується прийняттям більшістю держав антикорупційного законодавства.

Прагнення України до євроінтеграції сприяло усвідомленню потреби у перегляді підходів щодо запобігання і протидії корупції. Для встановлення напрямів боротьби з корупцією загалом наша держава ратифікувала низку міжнародно-правових актів, імплементувала базові антикорупційні стандарти у

законодавство України, створила систему державних органів наділених специфічною компетенцією - здійснювати антикорупційну діяльність, тощо.

Такі кроки обумовлені тим, що сьогодні корупція протистоїть конституційному ладу України, підриваючи у широких верств населення довіру до керівників держави та уряду, їх політичного курсу, повагу до Конституції України як Основного Закону життєдіяльності держави, суспільства, людини.

Корупція є складним, комплексним негативним явищем, яке обумовлено різними причинами політичного, економічного, соціального, морального, законодавчого характеру. Тому осмислення його сутності, причин виникнення та укорінення у суспільстві, організації адміністративно-правових, кримінально-правових засобів протидії корупції, особливостей діяльності антикорупційних органів щодо виявлення, припинення та запобігання корупційних дій є актуальним на даному етапі розвитку України, чому присвячено вивчення даної дисципліни.

Вивчення аспірантами теоретичних засад антикорупційної діяльності, антикорупційного законодавства, практичного досвіду антикорупційної діяльності – є предметом курсу **«Теоретичні основи кваліфікації злочинів»**.

Особливістю навчального курсу «Антикорупційна діяльність в Україні» є те, що вивчення та засвоєння навчального матеріалу ґрунтується не тільки на обговорення проблемних питань в процесі лекційних занять, а й на активації наукових здібностей аспірантів шляхом опрацювання складних теоретичних та практичних тем у дисертаційних дослідженнях.

Дисципліна **«Теоретичні основи кваліфікації злочинів»** будується на базі міжнародних нормативних актів, національного антикорупційного законодавства, кримінального процесуального та іншого законодавства, яке встановлює компетенцію органів, які протидіють корупції та діяльності по його застосуванню спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції та спеціалізованими антикорупційними органами.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни **«Теоретичні основи кваліфікації злочинів»**: засвоєння соціальної та правової сутності поняття «корупція», її видів, причин та наслідків; отримання уявлення про суть діяльності антикорупційних органів, яка направлена на виявлення, розслідування та забезпечення притягнення до відповідальності осіб, які порушили вимоги антикорупційного законодавства; засвоєння основних методів запобігання та протидії корупції на основі позитивного світового досвіду. А також набуття навичок правильного застосування антикорупційного законодавства з метою ефективного захисту прав і свобод громадян.

Завдання навчальної дисципліни **«Теоретичні основи кваліфікації злочинів»**:

– систематизоване засвоєння та закріплення теоретичних знань щодо сутності корупції, чинників та передумов її виникнення і поширення, теорії і практики запобігання та протидії корупції,

- ознайомлення з позитивним зарубіжним досвідом у відповідній галузі;
- формування вміння аналізувати стан корупції в Україні, її особливості, форми прояву, визначати шляхи підвищення ефективності антикорупційної політики, удосконалення нормативно-правових і організаційних засад запобігання та протидії корупції, забезпечення дієвої державно-громадської співпраці для зменшення корупційних проявів;
- набуття вміння застосовувати отримані знання при розробленні і реалізації антикорупційних заходів в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства;
- напрацювання вміння самостійно поновлювати та поглиблювати свої знання антикорупційного законодавства України.

4. Компетентності та програмні результати навчання

За підсумками вивчення курсу «Теоретичні основи кваліфікації злочинів» у аспіранта юридичного факультету спеціальності 081 Право повинні бути сформовані відповідний набір компетентностей

Інтегральна компетентність	Загальні компетентності	Спеціальні компетентності	Програмні результати
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.	
	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.	
	ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного	

		права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	
	ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	
	ЗК9. Здатність працювати в команді.	СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	
	ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в	СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.	

	Україні.		
		СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	
		СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	
		СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.	
		СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	

За підсумками аспірант повинен продемонструвати наступні **програмні результати навчання:**

РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

РН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

РН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН7. Скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

РН11. Володіти базовими навичками риторики.

РН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

РН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

РН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності. бази даних.

РН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН16. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему РН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

РН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

РН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

РН20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Зміст дисципліни

Години	Тема (короткий зміст)	Форма заняття /Формат	Матеріали, завдання
4	<p>Тема № 1. Поняття, форми, причини та наслідки корупції в Україні.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Генеза поняття «корупція» в законодавстві України. – Етимологія терміну «корупція». – Корупція: історико-правовий аспект розвитку. – Поняття категорії «корупція» у вітчизняному законодавстві. – Наукове визначення корупції. – Співвідношення понять «корупційний злочин» і «корупційне правопорушення». – Форми корупційних проявів, та їх загальна характеристика (хабарництво, непотизм, незаконне привласнення державних коштів, торгівля впливом тощо). – Види корупції. – Політична, адміністративна та побутова корупція: загальна характеристика та особливості. – Моделі корупції, що відповідають особливостям культури суспільства (західноєвропейська, азіатська, африканська, латиноамериканська). – Критерії класифікації видів корупції. – Предмет корупції. – Сутність корупційних ризиків. – Суб'єкти корупції. – Об'єктивні причини корупції. – Суб'єктивні причини корупції. – Наслідки корупції. – Корупція у сфері державного управління. – Характеристика сучасного стану 	Лекція / F2F	презентація

	<p>корупції в органах прокуратури України.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сучасний стан корупції в органах внутрішніх справ України. – Сучасного стану корупції в органах судової влади України. – Сучасний стан корупції в галузі охорони здоров'я України. – Корупція в освітній галузі. – Стан боротьби з корупцією в Україні. 		
2	<p>Тема № 2. Міжнародні стандарти антикорупційної діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Визначення корупції у документах міжнародних організацій. – Співпраця України у сфері запобігання та протидії корупції з міжнародними організаціями. – Загальні питання імплементації міжнародних конвенцій в сфері протидії корупції в Україні: кримінально-правовий аспект. – Співвідношення КК України і міжнародних конвенцій в сфері правового впливу на окремі прояви корупції. – Закон про корупцію за кордоном. – Конвенція ООН Проти корупції (UNCAC). – Конвенція Ради Європи про кримінальну відповідальність за корупцію. – Додатковий протокол до Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією. – Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією. – Конвенція про захист фінансових інтересів ЄС. – Конвенція по протидії корупції серед посадових осіб ЄС або посадових осіб країн-членів ЄС. – Міжамеринканська конвенція по 	Лекція / F2F	презентація

	<p>протидії корупції Організації американських держав.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Конвенція Африканського Союзу по попередженню і боротьбі з корупцією. – Арабська Конвенція по боротьбі з корупцією. – Конвенція Ліги арабських держав по боротьбі з корупцією. – Міжнародний стандарт ISO 37001 «Системи менеджмента протидії корупції – Вимоги та рекомендації щодо застосування». – Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму. – Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку. – Декларація ООН про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях. – Стамбульський план дій з боротьби проти корупції для Азербайджану, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизької Республіки, Російської Федерації, Таджикистану та України. 		
2	<p>Тема № 3. Антикорупційна політика держави.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Історичні аспекти розвитку державної антикорупційної політики. – Державна антикорупційна політика (основні напрямки, суб'єкти, відповідальні за її проведення). – Основні ознаки державної антикорупційної політики. – Основні засади забезпечення державної антикорупційної політики. – Зміст принципів державно-правової політики протидії 	Лекція / F2F	презентація

	<p>корупції.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Структурні елементи антикорупційної політики юридичної особи. – Стратегічна мета антикорупційної політики. – Антикорупційний комплаєнс як елемент державної антикорупційної політики. – Проблематика формування та реалізації державної антикорупційної політики. – Основні форми забезпечення державної антикорупційної діяльності. – Оцінка результатів та механізм реалізації антикорупційної стратегії. 		
2	<p>Тема № 4. Антикорупційне законодавство України.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Закон України «Про запобігання корупції». – Антикорупційні механізми, передбачені Кримінальним кодексом України та Кримінальним процесуальним кодексом України. – Антикорупційні механізми у Кодексі України про адміністративні правопорушення. – Основні антикорупційні положення у Законі України «Про державну службу». – Відомчі правові документи щодо виявлення корупційних правопорушень. 	Лекція / F2F	презентація
2	<p>Тема № 5. Криміналізація корупції.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Поняття та система корупційних злочинів, їх співвідношення із злочинами у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг. – Кримінально-правова 	Лекція / F2F	презентація

	<p>характеристика корупційних злочинів.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Типологізація та класифікація корупційних злочинів. – Співвідношення понять «корупційний злочин» і «корупційне правопорушення». – Поняття та структура об'єкта корупційних злочинів, його значення при кваліфікації. – Мотив та ціль корупційних злочинів. – Механізм злочинного впливу при вчиненні корупційних злочинів, злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг, як їх розмежувальна ознака із злочинами проти порядку управління. – Поняття та ознаки неправомірної вигоди. – Місце неправомірної вигоди в системі ознак складу злочину. – Характеристика зв'язку діяння, як елемента об'єктивної сторони корупційних злочинів, із становищем спеціального суб'єкта. – Особливості причинно-наслідкового зв'язку при вчиненні корупційних злочинів. – Поняття та ознаки особи, що надає неправомірну вигоду. – Характеристика дії або бездіяльності спеціального суб'єкту за неправомірну вигоду. – Суб'єктний склад корупційних злочинів. – Пропозиція, обіцянка, вимагання неправомірної вигоди та прохання надати таку вигоду як форми корупційної поведінки. – Об'єктивна сторона складів 		
--	---	--	--

	<p>корупційних злочинів.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кримінальна відповідальність юридичних осіб за корупцію в Україні. – Види покарань за вчинення корупційних правопорушень . 		
2	<p>Тема № 6. Доктринальні основи кваліфікації корупційних злочинів.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Поняття та етапи кваліфікації корупційних злочинів. – Особливості застосування принципів кримінально-правової кваліфікації при оцінці злочинних діянь з ознаками корупції. – Поняття, види та правила вирішення конкуренції та колізії при кваліфікації корупційних злочинів. – Особливості кваліфікації корупційних злочинів, що передбачені банкетними статтями КК України. – Загальні правила кваліфікації корупційних злочинів, вчинених у співучасті та у необхідній співучасті. Кваліфікація корупційних злочинів з урахуванням стадії їх вчинення. – Кваліфікація корупційних злочинів із двома формами вини. – Кваліфікація зловживання впливом, його співвідношення з діями посередників у корупційних відносинах. – Кваліфікація підкупу у залежності від розмірів неправомірної вигоди. – Особливості кваліфікації співучасті у двосторонніх корупційних злочинах. 	Лекція / F2F	презентація
2	<p>Тема № 7. Адміністративно-правовий механізм боротьби з корупцією. Взаємодія кримінального та</p>	Лекція / F2F	презентація

	<p>адміністративного законодавства в сфері протидії корупції.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Генезис законодавства про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за корупційні діяння. – Адміністративно-правовий механізм боротьби з корупцією та його складові. – Проблема мінімального розміру неправомірної вигоди в теорії кримінального права та законодавств. – Відмінність підкупу від порушення встановлених законом обмежень щодо одержання дарунка (пожертви). – Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення. – Адміністративна відповідальність за пов'язані з корупцією правопорушення. – Суб'єкти, які підлягають адміністративній відповідальності за корупційні правопорушення. – 		
2	<p>Тема № 8. Засоби протидії корупції.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Поняття та сутність заходів запобігання корупції. – Види заходів. – Особливості окремих заходів запобігання та протидії корупції. – Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням. – Підстави для застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру при вчиненні корупційного злочину. – Обмеження щодо використання службового становища. – Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами 	Лекція / F2F	презентація

	<p>діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Обмеження щодо одержання дарунків (пожертв). – Обмеження щодо роботи близьких осіб. – Обмеження щодо осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. 		
2	<p>Тема № 9. Структура антикорупційних органів в Україні.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Поняття правового статусу суб'єктів уповноважених на здійснення заходів, щодо запобігання та протидії корупції. – Види суб'єктів уповноважених на здійснення заходів щодо запобігання та протидії корупції. – Національне агентство з питань запобігання корупції. – Національна рада з питань антикорупційної політики. – Національне антикорупційне бюро. – Органи Прокуратури та Національної поліції в системі органів протидії корупції. – Незалежність спеціального антикорупційного правоохоронного органу. 	Лекція / F2F	презентація
2	<p>Тема № 10. Компетенція антикорупційних органів. Поняття та елементи компетенції.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Поняття та елементи компетенції. – Компетенція Генеральної прокуратури в сфері боротьби з корупцією. – Повноваження Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. – Розслідування особливо небезпечних корупційних правопорушень – основне 	Лекція / F2F	презентація

	<p>повноваження НАБУ. Інші повноваження НАБУ.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Національне агентство з питань запобігання корупції – центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом – повноваження у сфері боротьби з корупцією. – Повноваження ДБР. – Повноваження Національної поліції у сфері боротьби з корупцією. – Повноваження СБУ направлені на попередження, виявлення, припинення та розкриття корупції. 		
2	<p>Тема № 11. Громадськість, як суб'єкт запобігання та протидії корупції.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Громадськість як суб'єкт контролю за діями органів публічної влади. – Повноваження громадських організацій та об'єднань громадян у запобіганні та протидії корупції. – Види об'єднань громадян. – Доступ громадян до публічної інформації як основа співпраці державних органів з громадськістю у запобіганні корупції. – Інституційне забезпечення доступу громадян до публічної інформації. – Основні принципи та завдання активної співпраці державних органів з громадськістю у запобіганні корупції. – Роль ЗМІ у вирішенні проблеми корупції. – Громадські організації у протидії корупції. – Стимулювання участі громадських організацій у антикорупційній діяльності. – Дієвість громадського контролю в умовах сучасної держави. – Центральні органи виконавчої 	Лекція / F2F	презентація

	<p>влади України та спеціально уповноважені суб'єкти, утворені відповідно до законів України та їх контроль за реалізацією антикорупційної стратегії.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Інші органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування та їх контроль за реалізацією антикорупційної стратегії. 		
2	<p>Тема № 12. Фінансовий контроль в системі засобів протидії корупції.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Поняття та види фінансового контролю. – Значення фінансового контролю у сфері запобігання та протидії корупції в Україні. – Подання декларації особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. – Інформація, що зазначається в декларації. – Облік та оприлюднення декларацій. – Контроль та перевірка декларацій. – Моніторинг способу життя суб'єктів декларування. 	Лекція / F2F	презентація
2	<p>Тема № 13. Позитивний світовий досвід антикорупційної діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Фактори, які забезпечили успіх боротьби з корупцією. – Реформа поліції, податкових служб – складова успіху боротьби з корупцією. – Зарубіжний досвід протидії корупційним правопорушенням (Ізраїль, Великобританія, Сінгапур, Німеччина, Японія, Грузія, США). – Позитивний приклад успіху боротьби з корупцією у Грузії. – Схеми успішних дій. 	Лекція / F2F	презентація

6. «Правила гри» (загальна політика оцінювання, вимоги викладача)

Об'єктом рейтингового оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю.

Критерії комплексного оцінювання доводяться до аспірантів на початку викладання навчальної дисципліни.

Підсумкове оцінювання рівня знань аспірантів з «Антикорупційна діяльність в Україні» здійснюється на основі результатів поточного контролю (ПК) та підсумкового контролю знань аспірантів (ПКЗ) за **100-бальною шкалою**.

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень аспіранта (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових розділів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності аспіранта на занятті. Поточний контроль реалізується у формі оцінювання дискусії з проблемних питань, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання аспірантом тощо.

Завдання **Поточного контролю** оцінюються в діапазоні від **0 до 60 балів**.

Форми участі аспірантів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- участь у обговоренні проблемного питання;
- участь у дискусіях;
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність та активність під час обговорення питань.

Критерії оцінювання

Форма роботи	Кількість балів
Участь у дискусії	до 5 балів
Атестаційна роботи з тем розділу	до 10 балів
Участь у ділових (ситуативних) іграх	до 7 балів
Доповідь з проблемної тематики з презентацією	до 7 балів
Участь у обговоренні дискусійних питань	до 5 балів
Участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, аспірантських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, участь в конкурсах тощо)	до 10 балів

Вимоги викладача:

- обов’язкове відвідування навчальних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- наявність нормативного матеріалу (допускається будь-яка форма – на паперовому, електронному носії). З цією метою дозволяється обмежене використання мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями

Не допускається:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування телефонами для спілкування під час лекційних занять;
- списування та академічна недоброчесність

Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточний контроль знань				Екзамен	Сума
Контрольна атестація 1		Контрольна атестація 1		20	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4		
15	15	15	15		

Критерії оцінювання виконання і захисту аспірантом індивідуального науково-дослідного завдання (20 балів)

1. Цілісність, систематичність, логічна послідовність викладу матеріалу – **максимально 4 бали.**
2. Повнота розкриття питання – **максимально 4 бали.**

3. Уміння формулювати власне ставлення до проблеми, робити аргументовані висновки – **максимально 3 бали**.
4. Опрацювання сучасних наукових інформаційних джерел – **1 бал**.
5. Правильність оформлення роботи – **максимально 2 бали**.
6. Захист виконаного індивідуального завдання – **максимально 4 бали**:
  - 4 бали** – відповідь бездоганна за змістом, аспірант вільно володіє матеріалом, чітко і повно відповідає на запитання викладача;
  - 3 бали** – відповідь розкрита, аспірант вільно володіє матеріалом, але містить деякі неточності та помилки;
  - 2 бали** – відповідь повна, аспірант допускає помилки в основних питаннях;
  - 1 бал** – аспірант у загальній формі орієнтується в матеріалі, відповідь неповна, поверхова.
7. Виконання роботи на електронному носії **максимально 3 бали**:
  - 3 бали** – презентація роботи;
  - 2 бали** – електронний варіант тексту з рисунками та таблицями;
  - 1 бал** – рукописний варіант роботи.

7. Підсумковий контроль знань

Підсумковий контроль знань оцінюються в діапазоні від **0 до 40 балів**. ПКЗ проводиться у формі заліку з ключових питань, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати знання з даного предмета з сучасними соціальними і правовими проблемами оцінюються в діапазоні від **0 до 20 балів**.

Екзамен проводиться у письмовій формі.

До залікового білета включаються 3 теоретичних питання.

До Підсумкового контролю знань входить індивідуальне науково-дослідне завдання, що оцінюється в діапазоні від **0 до 20 балів**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	Залік
A	90-100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)	

Критерії оцінювання підсумкового контролю – екзамену (20 балів).

Екзамен проводиться у письмовій формі для покращання оцінки, отриманої за результатами поточного рейтингового контролю.

Екзаменаційний білет складається з трьох теоретичних питань.

Максимальний результат виконання екзаменаційного завдання оцінюється в 20 балів:

20 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності; вдало використовується вивчений матеріал при наведенні прикладів; відповідь підкріплюється посиланнями на додаткову літературу. Кожне питання оцінюється в 7 балів.

19 – 15 балів передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів; наявні труднощі при формулюванні узагальнюючих висновків, слабе знання додаткової літератури.

14 – 10 балів передбачає наявність знань лише основної літератури, аспірант відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, порушується послідовність викладання матеріалу, виникають труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

9 – 5 балів передбачає неповні знання аспіранта основної літератури; аспірант лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна і неглибока; недосить правильні формулювання, порушується послідовність викладання матеріалу, виникають труднощі при наведенні прикладів.

4 - 1 балів ставиться, коли аспірант не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок при відповіді.

0 балів ставиться, коли аспірант не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в обсязі, достатньому для подальшого навчання.

8. Рекомендована література

Нормативні акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-173>.

4. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

5. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/page>.

6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року. Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. К., 1992. С. 36–62.

7. Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 18 жовтня 2006 року № 253-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 50 Ст.497.

8. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Закон України від 18.10.2006 року № 251-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 50. Ст. 496.

9. Про ратифікацію Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 16 березня 2005 року № 2476-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 16. Ст.266.

10.

Основна література:

1. Бондар І. С. Антикорупційна політика та запобігання корупції в публічному управлінні : навч. посіб. Київ. : Вид-во Ліра-К, 2016. 192 с.

2. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування : монографія / за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. Л. Федоренка. Київ : Ліра-К, НАДУ, 2016. 524 с.

3. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період: монографія. Київ : Ін Юре, 2014. 564 с.

4. Машлякевич Д.С. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні : монографія. Харків: В деле, 2016. 259 с.

5. Антикорупційні засади діяльності органів влади : наук.-практ. посібник / за наук. ред. А. В. Роздайбіди. Харків : Друкарня МАДРИД, 2014. 364 с.

6. Правовий захист викривачів / за заг. редакцією О.В. Нестеренко, О. Ю. Шостко. Харків: ТОВ «Видавництво «Права людини»», 2016. 94 с

Додаткова література:

1. Михайленко Д.Г. Кримінально-правове значення незаконного збагачення осіб, пов'язаних із суб'єктом владних повноважень. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. Т. XVI 2015. С. 261-263

2. Момотенко Т. Д. Організована злочинність і корупція в правоохоронних органах держави: співвідношення та взаємозв'язок. *Європейські перспективи*. 2015. № 1. С. 82-87.

3. Міхєєва О. К. Корупція у оцінках державних службовців: рейтинг корумпованих сфер та особливості взаємодії з клієнтами. *Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління*. 2013. Т. 14, Вип. 276. С. 17-24.

4. Блистів Т. І. Корупція у сфері державного управління як загроза національній безпеці України (політичний аспект). *Наукові праці МАУП*. 2014. Вип. 43. С. 11-24.

5. СТАН КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ. URL: <http://stepup.press/analytics/item/748-stan-koruptsiji-v-ukrajini>

6. TRANSPARENCY INTERNATIONAL UKRAINE. URL: <http://ti-ukraine.org>.

7. Клок О. В. Актуальні проблеми вдосконалення антикорупційного законодавства України. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2015_1_23.

8. Суббот А. Участь громадськості у запобіганні та протидії корупції. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 4. С. 56–62.

9. Гвоздецький В. Д., Заросило В. О. Адміністративно-правові засади запобігання і протидії корупції. Київ : МП «Леся», 2016. 120 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://dev.europeana.eu> – Європейська цифрова бібліотека (Europeana).
3. <http://www.kmu.gov.ua/control> – Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
4. <http://www.acrc.org.ua> – Антикорупційний портал.
5. <http://www.gp.gov.ua> – Генеральна прокуратура України.
6. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України.
7. <http://ssu.kmu.gov.ua> – Служба безпеки України.
8. <http://www.mvs.gov.ua> – Міністерство внутрішніх справ України.
9. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a> – Законодавство України.
10. <http://www.un.org> – Організація Об'єднаних Націй.
11. <http://www.undp.org> – Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй.
12. <http://www.coe.int/en/web/greco> – Група держав по боротьбі з корупцією Ради Європи (GRECO).
13. <http://www.komitet-k.org.ua> – Всеукраїнська громадська організація «Комітет по боротьбі з корупцією в органах державної влади, правоохоронних органах, прокуратурі та судах».